

Commissie Eindtermen
Accountantsopleiding

JAARVERSLAG 2013

1 januari 2013 – 31 december 2013

COMMISSIE EINDTERMEN ACCOUNTANTSOPLEIDING

INHOUDSOPGAVE

1. Verantwoording
2. Verslag van werkzaamheden
 - 2.1 Organisatie en financieel beheer
 - 2.2 Vaststellen van de eindtermen
 - 2.3 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de eindtermen
 - 2.4 Toetsen van de eindtermen van de praktijkopleidingen
 - 2.5 Afgeven verklaringen van vakbekwaamheid
3. Vooruitblik en begroting 2014
4. Jaarrekening 2013

BIJLAGEN

1. Overzicht (neven)functies voorzitter en leden CEA
2. Samenstelling subcommissies
3. Overzicht aangewezen opleidingen

1. Verantwoording

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (hierna CEA) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan te Amsterdam en brengt jaarlijks, conform artikel 18 van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen, voor 15 maart verslag uit aan de Minister van Financiën en aan de beide kamers van de Staten-Generaal. Dit jaarverslag bevat de verantwoording van de taken en werkzaamheden van CEA en voorziet in de financiële verantwoording over het boekjaar. Het jaarverslag is vastgesteld op 12 maart 2014. De jaarrekening 2013 is voorzien van een controleverklaring door Mazars Paardekooper Hoffman N.V.

Een exemplaar van dit verslag wordt ook gezonden aan de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (hierna NBA). Het jaarverslag wordt tevens gepubliceerd via de website van CEA.

2. Verslag van werkzaamheden

2.1 Organisatie en financieel beheer

De commissie bestaat uit zeven leden en wordt ondersteund door een secretariaat. De medewerkers van het secretariaat hebben een belangrijk aandeel in de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de taken van de commissie, alsmede in de verantwoording.

De commissie en het secretariaat zijn gehuisvest bij de NBA. De medewerkers van CEA zijn in dienst van de NBA (voorheen bij het Koninklijk NIVRA) en worden gedetacheerd bij de commissie. Het NIVRA was al geruime tijd met het ministerie van Financiën in onderhandeling over een dienstverleningsovereenkomst die ziet op het faciliteren van het secretariaat van de CEA. Het ministerie is daarbij contractpartij, omdat CEA geen rechtspersoonlijkheid bezit en daarom zelf geen overeenkomst kan sluiten. Tussen de NBA en het ministerie is overeengekomen dat na het van kracht worden van de nieuwe Wet op het accountantsberoep de afspraken tussen ministerie en beroepsorganisatie geformaliseerd zouden worden. Op het moment van vaststellen van het jaarverslag was er nog geen definitieve dienstverleningsovereenkomst beschikbaar.

In de periode oktober 2013 tot en met februari 2014 experimenteert de commissie met een applicatie voor papierloos vergaderen. Die applicatie draagt bij aan zowel een efficiëntere voorbereiding van de vergaderingen alsook efficiëntere en effectievere vergaderingen. Daarnaast is sprake van een besparing op papier (gunstig voor milieu) en distributiekosten. Inmiddels is de commissie ook vergevorderd in de selectie van een nieuw digitaal informatiesysteem ter ondersteuning van de toezichthoudende en andere activiteiten van CEA. Begin 2014 zal op basis van een 'proof of concept' een definitief besluit worden genomen. Het nieuw aan te schaffen informatiesysteem voorziet in de ondersteuning van het toezicht op de eindtermen door middel van o.m. elektronische archivering, workflow ondersteuning, signalering en rapportering en zoek- en analysetools. Door het gebruik van dat systeem zullen de papieren dossiers gaan verdwijnen en kan het toezicht in de toekomst effectiever en efficiënter worden vormgegeven.

De commissie heeft in 2013 in totaal 8 keer vergaderd en heeft twee keer door middel van een conference call over specifieke onderwerpen gesproken. De commissie heeft diverse malen gesproken met vertegenwoordigers van de onderwijsinstellingen, zoals het AC-Scholenoverleg (ACS), de vereniging van Aangewezen Accountancy Opleidingen (VAAC) en de Permanente Werkgroep Accountancy (PWA). In die gesprekken heeft CEA onder meer gesproken over de algemene ontwikkelingen bij de opleidingen, de voortgang en bevindingen van de toezichtactiviteiten door CEA en de toekomst van de accountantsopleidingen. Daarnaast heeft de commissie diverse keren overleg gevoerd met de NBA, zowel over algemene aangelegenheden als over de toekomst van de accountantsopleidingen. Zoals gebruikelijk heeft CEA ook overleg gevoerd met de AFM, waarbij in het bijzonder stil is gestaan bij de bevindingen van het toezicht op accountantsorganisaties en de mogelijke consequenties hiervan voor de eindtermen. Tot slot heeft CEA een aantal malen gesproken met het ministerie van Financiën. Dat betrof zowel de oproep van CEA om een wettelijke regeling voor permanente educatie in te stellen, als de toekomst van de accountantsopleidingen.

Wet op het accountantsberoep

Per 1 januari 2013 is de nieuwe Wet op het accountantsberoep (Wab) van kracht die de beide voorgaande accountantswetten vervangt. Dat betekent dat de regeling van het accountantsberoep, inclusief de accountantsopleidingen nu in één wet is opgenomen. De bestaande accountantstitels en opleidingen blijven gehandhaafd. De taken van CEA zijn niet veranderd. Wel heeft de wetgever enkele bevoegdheden, die tot nu toe alleen impliciet uit de taken van CEA voortvloeiden, in de wet opgenomen. Dit betreft de verplichting van aangewezen opleidingen en betrokkenen bij de praktijkopleidingen om alle inlichtingen te verstrekken die CEA nodig heeft voor haar taakuitvoering. En voorts

de mogelijkheid om voorwaarden te verbinden aan een aanwijzing en de bevoegdheid om aanwijzingen in te trekken indien de opleiding niet voldoet aan de eindtermen. Tevens is nu bepaald dat CEA een bestuurlijke aanwijzing kan geven ten aanzien van de uitvoering van de praktijkopleidingen indien deze (dreigen) niet (te) voldoen aan de eindtermen.

Samenstelling commissie en secretariaat

De samenstelling van de commissie gedurende het verslagjaar was als volgt:

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>	<u>Benoemingsperiode</u>
drs. L.E.H. Vredevoogd	voorzitter	1-10-2011 tot 1-10-2016
prof.dr. A. de Bos RA	lid	1-1-2010 tot 1-1-2015
mw. M. Cranendonk RA	lid	1-9-2009 tot 1-9-2014
mw. A.M. Janssen AA MFSME	lid	1-9-2009 tot 1-9-2014
M. Koestering AA	lid	1-10-2011 tot 1-10-2016
H. Moesbergen AA	lid/plv voorzitter	1-10-2011 tot 1-10-2016
prof.dr. R.G.A. Vergoossen RA	lid	1-10-2011 tot 1-10-2016

In bijlage 1 is een overzicht van de (neven)functies van de commissieleden opgenomen.

De samenstelling en formatie van het secretariaat per einde verslagjaar was als volgt:

J.P.M.J. Leerentveld RA RE	secretaris (0,9 fte)
mw. drs. L.H. van Daalen-Koo	senior beleidsmedewerker (1,0 fte)
drs. A.A.R. Polman RA	senior beleidsmedewerker (inhuur tot 31-12-'13)
mw. J.H.A.C. Zielhuis Vos RA	beleidsmedewerker (0,8 fte vanaf 1-11-'13)
Vacature	junior beleidsmedewerker (0,8 fte)
mw. T. Schmidt	stafmedewerker (0,8 fte)

Financieel beheer

Het kostenniveau van CEA is ten opzichte van vorig jaar gedaald met ca. € 26.000 tot € 672.656. Deze daling wordt vooral verklaard doordat in de cijfers van 2012 geen rekening is gehouden met de afrekening bureaunkosten over dat jaar. Anders zou sprake zijn geweest van een stijging van het kostenniveau met ca. 22.000. Die stijging wordt vooral ingegeven door een eenmalige last in 2013 met betrekking tot de waardeoverdracht van pensioen van een bureaumedewerker.

De kosten ad € 672.656 blijven ruim beneden de begroting (€ 787.500), omdat de NBA over 2013 geen BTW meer verschuldigd was over de doorberekening van bureaunkosten. Ook de commissiekosten blijven ruim beneden de begroting. Dat komt omdat de toezichtactiviteiten voor het aanwijzen van de AA-opleidingen in ACS verband over twee jaren (2013 en 2014) worden gespreid. Daardoor vallen dit jaar ook de kosten van subcommissies lager uit, zoals verantwoord onder de overige lasten. De overige lasten blijven voorts ruim onder de begroting doordat CEA minder extern juridisch advies heeft ingehuurd.

2.2 Vaststellen van de eindtermen

2.2.1 Inleiding

CEA stelt eindtermen vast voor zowel de theoretische opleidingen als de praktijkopleidingen. Zij neemt daarbij de beroepsprofielen in acht. De eindtermen dienen als referentiekader voor de bachelor- en masteropleidingen, de postinitiële opleidingen en de praktijkopleidingen. Daarnaast stelt CEA op grond van het Besluit accountantsopleiding tevens eindtermen vast die betrekking hebben op het examen Nederlands recht voor deskundigen met een buitenlandse accountantskwalificatie.

Contourennota "Een marktgericht onderwijsmodel"

Reeds in het traject van totstandkoming van de Wab heeft CEA haar visie gegeven ter zake van de inrichting van de accountantsopleidingen. Uit het toezicht van CEA blijkt namelijk dat de vakbekwaamheidseisen onvoldoende zijn toegespitst op de feitelijke

beroepsuitoefening van de verschillende soorten accountants. Vanwege de toenemende discrepantie tussen de inhoud van de accountantsopleidingen, die primair moeten opleiden voor de wettelijke controlebevoegdheid en de functie-uitoefening, heeft CEA gepleit voor meer differentiatie in de accountantsopleidingen.

Eind 2012 publiceerden de Onderwijscommissie Fusie van de NBA en de Adviescommissie Herziening Eindtermen van CEA hun rapporten met aanbevelingen voor vernieuwing van de accountantsopleidingen. Met betrekking tot de noodzakelijk geachte vernieuwing van de inhoud van het onderwijs en het in de opleidingen te realiseren eindniveau bestond er tussen beide commissies veel overeenstemming. Over de inrichting van de verschillende studiewegen die tot de beroepskwalificatie kunnen leiden liepen de aanbevelingen echter uiteen. Daarom hebben CEA en NBA gezamenlijk de contourennota "Een marktgericht opleidingsmodel" opgesteld, die de basis vormt voor de toekomstige vormgeving en inrichting van de accountantsopleidingen. Op basis van een aantal uitgangspunten en vanuit een gemeenschappelijke visie op de opleiding, is een nieuwe kwalificatiestructuur en een daarbij passend opleidingsmodel voor toekomstige accountants geschetst.

In het voorgestelde opleidingsmodel kan een student kiezen voor een opleiding met een vooral op (de wettelijke) controle gerichte oriëntatie of voor een algemene, bredere en meer op bedrijfsvoering en advieswerkzaamheden gerichte oriëntatie. Als gevolg hiervan wordt voorgesteld in de kwalificatiestructuur een onderscheid te maken tussen accountants met en accountants zonder bevoegdheid wettelijke controles van jaarrekeningen uit te voeren. Het nieuwe opleidingsmodel kan leiden tot invoering van een, nieuwe generieke lidmaatschapstitel. Dit roept ook de vraag op of het wenselijk dan wel nodig is de titels AA en RA te handhaven.

De contourennota wordt begin 2014 breed geconsulteerd onder de stakeholders, de leden en de besturen van de ledengroepen van de NBA en zal naar verwachting in het voorjaar van 2014 formeel kunnen worden vastgesteld door zowel CEA als het bestuur van de NBA.

Permanente educatie

Naar aanleiding van harde conclusies van het toezicht op de accountantsorganisaties door de AFM heeft CEA gepleit voor een wettelijke regeling voor de permanente educatie (PE) van accountants. Een dergelijke regeling zou moeten voorzien in het periodiek vaststellen van eindtermen voor PE voor controlerende accountants. Daarbij zou ook getoetst moeten worden of accountants die eindtermen hebben behaald en onafhankelijk toezicht op de naleving van de gestelde eisen moeten plaatsvinden. De regeling inzake PE en het toezicht daarop berust bij de NBA, die inmiddels maatregelen heeft genomen voor een aanscherping van de regeling. De Minister heeft CEA laten weten dat hij nu geen reden ziet om wijzigingen door te voeren in de regeling voor PE.

2.2.2 Eindtermen theoretische accountantsopleiding

In afwachting van een grondige herziening worden elk jaar per 1 september, op advies van de Commissie Onderhoud Eindtermen (COE), de eindtermen aangepast aan de laatste ontwikkelingen in het beroep, de vakgebieden en de regelgeving. De COE adviseert CEA jaarlijks over de noodzakelijke, periodieke actualisering van de theoretische eindtermen. Dit advies beperkt zich in beginsel tot bijstelling van de vastgestelde eindtermen waarbij terughoudendheid wordt betracht in verstrekkende aanpassingen van de eindtermen. Op basis van het advies van COE heeft per 1 september 2013, met uitzondering van het vakgebied Financieel management/Financiering, een zeer beperkte bijstelling van de eindtermen plaatsgevonden. De eindtermen Financieel management/Financiering zijn, op verzoek van het onderwijsveld, herzien. De eindtermen Financieel management/Financiering waren vrij algemeen van aard en kwamen niet meer overeen met het voor het vakgebied beschikbare aantal ects. De herziening betekent concreet dat de eindtermen Beginselen Financieel Management zijn geschrapt en de overige eindtermen, met toevoeging van een beperkt aantal nieuwe

elementen, zijn geherformuleerd en opnieuw ingedeeld. Door deze wijziging is een duidelijker structurering en specificering van de eindtermen bereikt die beter aansluit op de structuur van de andere eindtermen. Met de toevoeging van enkele nieuwe elementen passen de eindtermen beter bij het voor het vakgebied beschikbare aantal ects.

2.2.3 Eindtermen praktijkstage

De huidige eindtermen voor de praktijkopleidingen van AA en RA zijn van kracht sinds 1 september 2011. De eindtermen hebben een looptijd tot 1 september 2015. De eindtermen die sinds 1 september 2011 van kracht zijn, zijn inhoudelijk voor de AA- en RA-praktijkopleiding gelijk, maar kennen nog wel een verschil in kwantitatieve eisen. Het was de doelstelling van CEA om de kwantitatieve eisen ter zake van de eindtermen voor de beide praktijkopleidingen per 1 september 2015 gelijk te trekken. Door het onderscheid in controlebevoegdheid dat in de Wab tussen AA en RA wordt geschapen, zal CEA de gevolgen daarvan voor de (kwantitatieve eisen van de) eindtermen moeten beoordelen. Daarnaast heeft het voorgestelde opleidingsmodel in de contourennota invloed op de (kwantitatieve eisen ter zake van) eindtermen van de praktijkopleidingen.

2.3 Aanwijzen theoretische opleidingen en toezicht op de eindtermen

2.3.1 Toezichtkader

Sinds 2011 werkt CEA met een vernieuwd toezichtkader voor het beoordelen van aanvragen voor een aanwijzing en het toezicht op de naleving daarvan. De maximale duur van de aanwijzing is toen verruimd naar zes jaar, zodat opleidingen die over een maximale aanwijzingsduur beschikken minder vaak een aanvraag voor een nieuwe aanwijzing hoeven in te dienen. CEA gaat bij haar toezicht uit van een risicogerichte en thematische aanpak. Hierdoor verschilt de reikwijdte en intensiteit van het toezicht op de verschillende opleidingen. Tussen twee aanwijzingen monitort CEA de ontwikkelingen en risico's bij een opleiding via periodieke QuickScans en indien nodig via specifieke follow up op de naleving van voorwaarden en eventuele voorschriften die aan een aanwijzing zijn verbonden.

2.3.2 Aanwijzen en toezicht eindtermen AA-opleidingen

Medio 2013 heeft CEA de aanwijzing van de gezamenlijke opleiding professional master Accounting & Auditing van vier hogescholen met een half jaar verlengd tot 31 december 2013 in afwachting van het besluit binnen de samenwerking over de toekomst van de opleiding. Vanwege de beperkte belangstelling is de opleiding namelijk in 2012-2013 niet (meer) van start gegaan. Inmiddels heeft het samenwerkingsverband in 2013 besloten de opleiding af te bouwen. Drie van de vier opleidingen (Avans, Fontys en Hogeschool Rotterdam) hebben zich teruggetrokken. Afgesproken is dat de verantwoordelijkheid voor de afbouw van de opleiding en het begeleiden van de zittende studenten naar hun einddiploma nu geheel in handen ligt van de Hogeschool Utrecht. CEA heeft in november 2013 een beleidsgesprek met de Hogeschool Utrecht gevoerd waarin de begeleiding van de zittende studenten naar het einddiploma aan de orde is gekomen. Om daar voldoende ruimte voor te hebben was een verlenging van de aanwijzing noodzakelijk. CEA heeft de aanwijzing van de professional master AA-opleiding, onder voorwaarden, verlengd tot 14 juni 2015, waarmee de aanwijzing parallel loopt aan de NVAO-accreditatie van de opleiding die per die dag verloopt.

In 2013 heeft CEA de huidige aanwijzing van de NBA beroepsopleiding AA te Suriname verlengd tot 31 december 2015 en van de postbachelor AA van Markus Verbeek Praehop (MVP) te Curaçao tot 30 juni 2015. Beide opleidingen zijn in 2012 voor één jaar aangewezen hangende de heroriëntatie van CEA op de reikwijdte van de aanwijzingsbevoegdheid.

In 2013 heeft CEA de eerste fase van het aanwijzingstraject 2014 van de postbachelor AA-opleidingen, die zijn verenigd in het AC-scholenoverleg, uitgevoerd en afgerond. De aanwijzingsactiviteiten zijn uit efficiency overwegingen gespreid over twee jaar. De eerste fase bestond uit: een schriftelijke informatie-uitvraag, beoordeling van de

landelijke curricula en examens ontwikkeld door AC-Scholenoverleg, gesprekken met studenten en docenten van de opleidingen alsmede een onderzoek van een selectie van studentendossiers in het kader van de toelating tot de opleiding en de uitreiking van het theoretisch getuigschrift. CEA heeft haar initiële bevindingen per opleiding vastgesteld en zal de follow up daarvan bewaken in de tweede fase van het aanwijzingstraject in 2014. De commissie heeft tevens een aantal algemene bevindingen geconstateerd die relevant zijn voor het gehele veld en die specifiek aandacht behoeven. Deze bevindingen heeft CEA teruggekoppeld aan het AC-Scholenoverleg en de betrokken opleidingen. Met name het feit dat veel opleidingen kampen met afnemende instroom van studenten alsook met de aansluiting van de opleiding op de beroepspraktijk, vallen daarin op. Als gevolg van de verminderde instroom heeft de Hogeschool van Amsterdam de opleiding met ingang van het studiejaar 2012/2013 gestaakt en geen aanvraag voor een nieuwe aanwijzing ingediend. Na afloop van de eerste fase van het aanwijzingstraject heeft de Haagse Hogeschool om dezelfde reden haar aanvraag ingetrokken.

2.3.3 Aanwijzen en toezicht eindtermen RA-opleidingen

CEA hanteert bij het aanwijzen van opleidingen en het (doorlopende) toezicht op de borging van de theoretische eindtermen een risico- en themagerichte aanpak. Gedurende de looptijd van de aanwijzing houdt CEA onder meer via QuickScans zicht op relevante ontwikkelingen binnen opleidingen, tussen opleidingen en over de jaren heen.

In 2013 is een QuickScan uitgevoerd bij alle Nederlandse RA-opleidingen. Daaruit vloeien geen bijzondere risico's voort. In de QuickScan is ook gevraagd naar de follow up van de bevindingen en aanbevelingen van de aanwijzing in 2011. Daaruit valt op te maken dat, met uitzondering van de problematiek van voldoende hoogleraren voor de kernvakken, adequaat opvolging is gegeven aan de bevindingen en aanbevelingen. CEA stelt vast dat het voor verschillende RA-opleidingen lastig is om invulling te geven aan (toekomstige) vacatures voor hoogleraar. De eisen voor benoeming van hoogleraren zijn soms zodanig hoog, dat hier voor een praktijkgerichte opleiding als de RA-opleiding, moeilijk invulling te geven is. Deze ontwikkeling baart CEA zorgen, omdat daarmee het niveau van de postinitiële RA-opleidingen in de toekomst onder druk komt te staan.

In de QuickScan bij de RA-opleidingen is ook een specifiek thema bevroegd. De themavraag betrof het verzoek van accountantsorganisaties tot aanpassing van het programma ter ontlasting van de voorjaarsperiode en de gevolgen daarvan voor de studeerbaarheid van de opleiding. De meeste opleidingen hebben als reactie op dit verzoek in het voorjaar collegevrije periodes ingeroosterd. Dat heeft geleid tot ofwel een intensievere belasting van de andere perioden of een uitbreiding van de nominale studieduur van de opleiding. Een enkele opleiding biedt studenten de keuze tussen een regulier traject en een 'busy season'-traject. De gevolgen voor de studeerbaarheid van de opleiding zijn door CEA onderzocht. Op het eerste gezicht lijken de maatregelen geen noemenswaardige gevolgen te hebben voor de studiebelasting. Daarbij moet worden aangetekend dat de effecten van de maatregelen nog niet konden worden beoordeeld. Daarom heeft CEA er bij de opleidingen op aangedrongen om de effecten van de getroffen maatregelen nauwgezet te monitoren en evalueren. CEA zal de ontwikkelingen volgen en de evaluaties bij een volgende QuickScan beoordelen.

De aanwijzing van de RA-opleiding van de Universiteit van Amsterdam is, op eigen verzoek en na beoordeling door CEA, verlengd tot 31 december 2017.

Ook in 2013 heeft CEA weer relatief veel aandacht moeten schenken aan de RA-opleiding op Curaçao. De aanwijzing van de RA-opleiding van de University of Curaçao Dr. Moises da Costa Gomez (UoC, voorheen Universiteit van de Nederlandse Antillen), die in samenwerking met Stichting CURISES/ Inter-Continental University of the Caribbean wordt verzorgd, eindigt per 25 februari 2014. In februari 2013 heeft CEA de reikwijdte van de aanwijzing uitgebreid met een cohort zij-instromers. Eerder in 2012 had CEA de reikwijdte van de aanwijzing ook al een keer uitgebreid op verzoek van betrokken partijen. CEA heeft bij haar laatste besluit aangegeven dat een eventueel verzoek tot

verdere verlenging of uitbreiding van de aanwijzing niet (meer) gehonoreerd zal worden. De aanwijzing van de RA-opleiding op Curaçao ziet op een situatie waarbij betrokken partijen de samenwerking reeds in 2008 hebben beëindigd, maar nog zorgdragen voor afwikkeling van de groep van studenten die nog niet was afgestudeerd.

Om te borgen dat de studenten die nog onder de aanwijzing vallen aan alle eindtermen zullen voldoen, monitort CEA de afwikkeling nauwgezet. Zo is gebleken dat van verschillende studenten de geldigheidsduur van één of meer tentamens van de kernvakken is vervallen. Deze studenten kunnen niet eerder afstuderen dan nadat alsnog is vastgesteld dat zij aan de huidige eindtermen voldoen. Daarvoor is in samenspraak met de Erasmus Universiteit Rotterdam een reparatieprogramma overeengekomen met een afsluitende mondelinge toets. De UoC heeft eind 2013 ook een commissie ingesteld die er op zal toezien dat er geen studenten afstuderen die niet aan alle eindtermen hebben voldaan.

Met de UoC zijn gesprekken gevoerd over het vormgeven van een nieuwe RA-opleiding. Die opleiding zal moeten voldoen aan de (nieuwe) criteria die CEA dit voorjaar in haar beleidsregels aanwijzen opleidingen heeft vastgelegd. Zodra daar meer duidelijkheid over bestaat, kan CEA een aanvraag voor een nieuwe aanwijzing in behandeling nemen.

2.3.4 Heroriëntatie reikwijdte aanwijzingsbevoegdheid CEA

Op grond van het toenemende aantal accountantsopleidingen dat (ook) buiten Nederland onderwijs verzorgt, de consequenties daarvan voor het toezicht en de staatkundige veranderingen binnen het Koninkrijk der Nederlanden per 10-10-2010 heeft CEA besloten tot een heroriëntatie van de reikwijdte van haar bevoegdheid om opleidingen buiten Nederland aan te wijzen. Dat heeft in het voorjaar geresulteerd in een aanpassing van de beleidsregels voor het aanwijzen van opleidingen.

Alles overwegende is CEA tot de conclusie gekomen dat het aanwijzen van accountantsopleidingen buiten Nederland niet tot de taak en daarmee ook niet tot de bevoegdheid van CEA behoort. Het wettelijk regime gaat ervan uit dat studenten die in Nederland een accountantsopleiding volgen, ingeschreven kunnen worden in het accountantsregister als zij een opleiding hebben gevolgd die voldoet aan de eindtermen. Voor personen die buiten Nederland een accountantsopleiding hebben gevolgd, biedt de verklaring van vakbekwaamheid toegang tot het Nederlandse accountantsregister.

In de nieuwe beleidsregels wordt de aanwijzing derhalve beperkt tot Nederlandse opleidingen. Om te bepalen wanneer er sprake is van een Nederlandse accountantsopleiding heeft CEA criteria geformuleerd. De criteria geven ruimte voor opleidingen om (ook) buiten Nederland een AA-/RA-opleiding te verzorgen die een aanwijzing heeft van CEA. Uitgangspunt daarbij is dat alleen een Nederlandse onderwijsinstelling een aanwijzing kan verkrijgen en ook verantwoordelijk is voor de kwaliteit van het onderwijs (en daarmee het realiseren van alle eindtermen) ook voor dat deel van de opleiding dat, al dan niet in samenwerking met een lokale instelling, buiten Nederland wordt verzorgd.

Een overzicht van alle aangewezen opleidingen per 31 december 2013 is opgenomen in bijlage 3 van het jaarverslag. Een actueel overzicht van alle aangewezen opleidingen is te vinden op www.ceaweb.nl

2.4 Toetsen van de eindtermen van de praktijkopleidingen

CEA toetst jaarlijks of de praktijkopleidingen AA en RA voldoen aan de eindtermen. Bij haar toezicht maakt de commissie gebruik van de bevindingen/uitkomsten van de kwaliteitsbeheersingsstelsels zoals die door de Raad voor de Praktijkopleidingen (de Raad) voor de desbetreffende praktijkopleidingen zijn ingericht. De rapportages en uitkomsten van de werkzaamheden door of namens de Raad waren ultimo 2012 nog niet afgerond en beschikbaar. Dientengevolge heeft de afronding van het toezicht door CEA

over 2012 pas plaatsgevonden in juli 2013. Om deze afronding voortaan eerder te realiseren is besloten om de bevindingen van CEA op te nemen in het jaar dat ze door CEA zijn geconstateerd. Dit betekent dat de bijbehorende definitieve rapportages door of namens de Raad in voorkomende gevallen in de beoordeling van het daaropvolgende jaar worden meegenomen.

Het in 2012 vastgestelde toezichtkader praktijkopleiding, dient als uitgangspunt voor het toezicht door CEA. Met ingang van 2013 is afgesproken om halfjaarlijks een overleg tussen CEA en de Raad voor de Praktijkopleidingen te voeren. Hierbij wordt de stand van zaken omtrent het doen uitvoeren van de praktijkopleidingen (door de Raad) en de bevindingen uit het toezicht (door CEA) besproken, mede aan de hand van het toezichtkader van CEA.

De bevindingen over 2013 zijn met name voortgekomen uit het bijwonen van: voorlichtingsbijeenkomsten gehouden door of namens de Raad, visitatiebezoeken aan stagebureaus, examens en het uitvoeren van een themaonderzoek. Uit deze bevindingen volgt dat op een aantal punten specifieke aandacht en opvolging gewenst is.

Zo heeft CEA op basis van haar bevindingen aangegeven dat de effectiviteit van de diverse activiteiten door of namens de Raad kan worden vergroot door een verheldering van de rollen en verantwoordelijkheden van de diverse betrokkenen bij de uitvoering en kwaliteitsbewaking van de praktijkopleidingen. CEA heeft geconstateerd dat het voorkomt dat dezelfde personen meerdere rollen vervullen zowel in de uitvoering van de praktijkopleidingen alsook in de kwaliteitsborging door of namens de Raad. Deze vermenging van rollen vormt een risico voor een objectieve beoordeling van het al dan niet voldoen aan de eisen (inclusief eindtermen) die gesteld worden aan de praktijkopleidingen. De Raad voor de praktijkopleidingen heeft aangegeven dit risico te onderkennen en in 2014 haar beheersingsmaatregelen hierop aan te passen. Voorts kan de effectiviteit van visitatiebezoeken worden vergroot door een standaard opzet van de gesprekken met gebruikmaking van eenduidige formats voor beoordeling. Zo wordt gewaarborgd dat in elke visitatie dezelfde criteria worden gehanteerd en dezelfde aspecten worden beoordeeld en dat alle relevante onderwerpen steeds aan de orde komen.

In het kader van haar toezicht op de uitvoering van de praktijkopleidingen heeft CEA een themaonderzoek uitgevoerd gericht op de beoordeling van de geschiktheid van praktijkopleidingsplaatsen. Hieruit is naar voren gekomen dat de beoordeling van de geschiktheid van een praktijkopleidingsplaats beter zichtbaar gemaakt kan worden in het praktijkopleidingsdossier van de trainees.

CEA stelt vast dat de samenvoeging van beide praktijkopleidingen in 2013 en het instellen van één Raad voor de Praktijkopleidingen duidelijk vorm krijgt en zal de ontwikkelingen in het kader van het Toezicht 2014 nauwgezet volgen.

2.5 Afgeven verklaringen van vakbekwaamheid

CEA heeft in het verslagjaar één verklaring van vakbekwaamheid verstrekt aan een accountant met een Zuid Afrikaanse accountantskwalificatie. CEA heeft vijf verzoeken voor een voorlopig oordeel ontvangen. Twee verzoeken zijn door de commissie gehonoreerd en twee verzoeken zijn afgewezen. Eén verzoek is nog in behandeling. Daarnaast heeft het secretariaat verschillende informatieverzoeken van potentieel geïnteresseerde buitenlandse accountants beantwoord.

3. Vooruitblik en begroting 2014

In 2014 start de tweede fase van het aanwijzingstraject voor de AA-opleidingen die zijn aangesloten bij het AC-Scholenoverleg. Het aanwijzingstraject is gespreid over twee jaar. In 2013 heeft CEA al die aspecten van de opleiding beoordeeld die niet direct afhankelijk zijn van de invoering van de nieuwe eindtermen 2008. In 2014 zal CEA specifiek beoordelen of curriculum en examens daadwerkelijk aan die eindtermen voldoen.

Daarnaast verwacht CEA een aanvraag voor een aanwijzing van een nieuwe RA-opleiding op Curaçao. CEA zal deze opleiding beoordelen in het licht van de beleidsregel die ziet op accountantsopleidingen die buiten Nederland worden verzorgd. De lopende aanwijzing van de University of Curaçao (voorheen Universiteit van de Nederlandse Antillen) loopt begin 2014 af. CEA zal specifiek toezien op een juiste afwikkeling.

Wat betreft het continue toezicht op de naleving van de eindtermen van reeds aangewezen opleidingen, zal CEA QuickScans uitvoeren en voorts vaststellen of invulling is gegeven aan de voorwaarden die aan de aanwijzingen zijn verbonden. Dat gebeurt bij alle opleidingen die eind 2012 door CEA zijn aangewezen. Daarnaast zal een beleidsgesprek plaatsvinden met de internationale RA-opleiding die door de Vrije Universiteit Amsterdam wordt aangeboden in samenwerking met Universiteit Maastricht en Universiteit Florida.

Begin 2014 rondt CEA het toezicht op de eindtermen van de praktijkopleidingen uit 2013 af alsmede het thema-onderzoek naar de geschiktheid van praktijkopleidingsplaatsen. Begin 2014 start ook weer het reguliere toezicht op de eindtermen voor de praktijkopleidingen.

In 2014 zal CEA invulling geven aan de gevolgen van de nieuwe accountantswet wat betreft de regeling van het onderwijs. Dit betreft in het bijzonder de herziening van de eindtermen naar aanleiding van de gezamenlijke contourennota van CEA en NBA. Daartoe zal een stuurgroep worden ingesteld die belast wordt met het ontwikkelen van nieuwe eindtermen. Deze stuurgroep wordt ondersteund door het bureau van CEA en zal volgens planning begin 2015 aan CEA rapporteren. Ook streeft CEA, in samenspraak met de vertegenwoordigers van de AA-opleidingen, naar het vaststellen van generieke vrijstellingsregelingen voor studenten met een bepaalde vooropleiding, zoals HBO bedrijfseconomie en SPD.

CEA verwacht, na afronding van een proof of concept begin 2014, de implementatie van een nieuw digitaal informatiesysteem ter ondersteuning van haar toezichtactiviteiten ter hand te nemen. Dit systeem voorziet in mogelijkheden voor elektronische dossiervoering op basis van workflows en de toepassing van geavanceerde zoek- en analysetools. Tot slot hoopt CEA eind 2014 al een start te maken met de herijking van het toezichtkader en het bijbehorende instrumentarium voor zowel het toezicht op de theoretische als praktijk-eindtermen dat vooral in 2015 zijn beslag zal krijgen.

Begroting 2014

De begroting 2014 van de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding is vastgesteld in de vergadering van 25 maart 2013. De Minister van Financiën heeft de begroting 2014 op 10 juni 2013 goedgekeurd. Begin 2014 heeft de commissie de Minister van Financiën geïnformeerd over een begrotingswijziging. Omdat de NBA sinds 1 januari 2013 geen BTW meer verschuldigd is over de doorberekende bureaunkosten, zullen de bureaunkosten kosten voor 2014 ca. € 100.000 lager uitkomen dan in de begroting was voorzien. Daarom is hierna een verkorte versie van de oorspronkelijke begroting 2014 alsmede de aangepaste begroting 2014 opgenomen.

	Herziene begroting 2014 (excl. BTW)	Begroting 2014 (incl. BTW)
Baten		
<i>Doorbelasting aan beroepsorganisaties</i>	729.000	829.000
<i>Overige opbrengsten</i>	-	-
<i>Rentebaten</i>	1.000	1.000
Totaal baten	730.000	830.000
Lasten		
<i>Bureaunkosten (doorbelast door NBA)</i>	530.000	630.000
<i>Commissiekosten</i>		
Vergoeding commissieleden	82.500	82.500
Reis- en verblijfkosten	14.000	14.000
<i>Totaal commissiekosten</i>	96.500	96.500
<i>Overige lasten</i>		
Vergoeding subcommissies	35.000	35.000
Vergaderkosten	5.250	5.250
Advieskosten	30.750	30.750
Inhuur derden	20.000	20.000
Overige kosten	12.500	12.500
<i>Totaal overige lasten</i>	103.500	103.500
Totaal lasten	730.000	830.000
Saldo baten minus lasten	0	0

Amsterdam, 12 maart 2014

L.E.H. Vredevoogd
Voorzitter

H. Moesbergen AA
Plv. voorzitter

Prof.dr. A. de Bos RA
Lid

M. Cranendonk RA
Lid

A.M. Janssen AA MFSME
Lid

M. Koestering AA
Lid

Prof.dr. R.G.A. Vergoossen
RA, Lid

4. Jaarrekening 2013

Balans

	2013	2012		2013	2012
	€	€		€	€
Activa			Passiva		
Vorderingen	2.327	3.364	1 Kortlopende schulden	244.403	186.618
Bank	242.076	183.254	2		
	<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>
	244.403	186.618		244.403	186.618
	<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>

Staat van baten en lasten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €	
Baten				
Bijdrage beroepsorganisatie	670.329	786.000	695.407	4
Overige opbrengsten	-	-	707	5
Financiële baten	2.327	1.500	3.364	6
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	
Totaal baten	672.656	787.500	699.478	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	
Lasten				
Bureaunkosten	556.995	620.000	520.453	7
Commissiekosten	75.025	95.000	92.231	8
Overige lasten	40.636	72.500	86.794	9
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	
Totaal lasten	672.656	787.500	699.478	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	
Saldo van baten en lasten	0	0	0	
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	

TOELICHTING

Algemeen

De Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (hierna commissie) is een bij wet ingesteld zelfstandig bestuursorgaan. De commissie is ingesteld per 1 oktober 2006. De taken van de commissie zijn met ingang van 1 januari 2013 geregeld in de Wet op het accountantsberoep (tot 31 december 2012 de Wet op de Accountants-Administratieconsulenten en de Wet op de Registeraccountants) en omvatten:

- het vaststellen van de eindtermen van de accountantsopleidingen in Nederland;
- het aanwijzen van de opleidingen die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd overeenkomstig de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek;
- het toetsen van de praktijkstage aan de mate waarin wordt voldaan aan de eindtermen;
- het afgeven van verklaringen van vakbekwaamheid.

Het boekjaar 2013 loopt van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2013. Als vergelijkende cijfers zijn de gegevens van het boekjaar 2012 opgenomen.

De begroting 2013 is, overeenkomstig artikel 53, lid 2 van de Wet op het accountantsberoep (Wab), op 2 mei 2012 goedgekeurd door de Minister van Financiën. In de toelichting per post van de staat van baten en lasten worden de cijfers over 2013 zowel geanalyseerd ten opzichte van de begrote bedragen als de werkelijke bedragen van 2012.

Door de invoering van de nieuwe Wet op het accountantsberoep zijn met ingang van 1 januari 2013 de voormalige beroepsorganisaties (NOvAA en NIVRA) opgegaan in de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA). Voor zover de vergelijkende cijfers van 2012 betrekking hebben op de beide voormalige beroepsorganisaties, zijn deze samengevoegd tot één bedrag.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De in de jaarrekening verantwoorde bureaunkosten betreffen:

- de door de NBA doorbelaste kosten voor:
 - de medewerkers van het secretariaat (bruto salarissen, sociale lasten en pensioenlasten) verhoogd met een opslag voor HRM;
 - huur, werkplekkosten en salarisadministratie per medewerker;
 - andere diensten zoals catering, porti, telefoon en parkeerkosten;
- de inhuur van een externe medewerker ter vervanging van een vacature.

Balans op 31 december

	31-12-2013 €	31-12-2012 €
ACTIVA		
<u>(1) Vorderingen</u>		
Nog te ontvangen rentebaten over boekjaar	2.327	3.364
	<hr/>	<hr/>
Betreft de rentebaten over het boekjaar van de zakelijke spaarrekening die de commissie bij de ING Bank N.V. aanhoudt.		
<u>(2) Bank</u>		
Betaalrekening	79.348	2.889
Spaarrekening	162.728	180.365
	<hr/>	<hr/>
Totaal banksaldi per 31 december	242.076	183.254
	<hr/>	<hr/>

De commissie beschikt regelmatig over overtollige liquide middelen, zijnde het verschil tussen de ontvangen voorschotten van de beroepsorganisaties in de bijdrage van de lasten van de commissie en de betaalde lasten. De overtollige liquide middelen worden tijdelijk op een zakelijke spaarrekening gezet. De hoogte van het saldo per 31 december 2013 wordt met name verklaard doordat de ontvangen voorschotten de werkelijke lasten overstijgen en doordat de bureaunkosten over december 2013 pas in januari 2014 in rekening zijn gebracht en betaald.

	31-12-2013 €	31-12-2012 €
PASSIVA		
<u>(3) Kortlopende schulden</u>		
Verschuldigd aan beroepsorganisatie(s)	230.263	149.707
Nog te betalen honoraria	5.590	25
Nog te ontvangen facturen	8.550	36.886
	<hr/>	<hr/>
Totaal per 31 december	244.403	186.618
	<hr/>	<hr/>
Verschuldigd aan beroepsorganisatie(s) Het verloop van de post was als volgt:		
Saldo verschuldigd aan op 1 januari	149.707	168.080
Betaling	(149.707)	(168.080)
Bijdrage in de lasten van het boekjaar	(670.329)	(695.407)
Ontvangen voorschotbijdragen	786.000	786.500
Eindafrekening bureaunkosten 2013 resp. 2012	62.120	-
Nog te betalen bureaunkosten	52.472	58.614
	<hr/>	<hr/>
Saldo op 31 december	230.263	149.707
	<hr/>	<hr/>

In de vergelijkende cijfers van de specificatie van de post 'Verschuldigd aan beroepsorganisatie(s)' zijn de desbetreffende cijfers van de voormalige beroepsorganisaties NOVAA en NIVRA opgeteld.

De CEA brengt elk kwartaal, bij wijze van voorschot, de begrote lasten van de CEA in rekening aan de beroepsorganisatie. De afrekening vindt plaats op basis van de werkelijke lasten volgens de vastgestelde jaarrekening. Per 31 december 2013 is € 115.671 te veel in rekening gebracht aan de beroepsorganisatie.

Staat van baten en lasten

BATEN

(4) Bijdrage beroepsorganisatie

Wettelijk is bepaald dat de lasten van de commissie worden gedragen door de Nederlandse beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Bijdrage beroepsorganisatie	670.329	786.000	695.407

(5) Overige opbrengsten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Overige opbrengsten	-	-	707

Dit betrof in 2012 een bijdrage van een opleiding in de reis- en verblijfkosten van een externe deskundige die de CEA-delegatie heeft bijgestaan bij een bezoek aan Curaçao.

(6) Financiële baten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Rentebaten	2.327	1.500	3.364

Dit betreft de rentebaten van de zakelijke spaarrekening zoals die bij de ING Bank N.V. wordt aangehouden. De rentebaten zijn hoger dan begroot omdat er, evenals in 2012, gedurende het boekjaar gemiddeld een hoger saldo op de zakelijke spaarrekening heeft gestaan dan voorzien. De rentebaten zijn lager dan 2012 vanwege een lager gemiddeld rentepercentage.

LASTEN

(7) Bureaukosten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Doorberekende bureaukosten NBA	480.881	620.000	418.006
Inhuur personeel	<u>76.114</u>	<u>0</u>	<u>102.447</u>
	<u>556.995</u>	<u>620.000</u>	<u>520.453</u>

Betreft de met de NBA verrekenende personeelskosten van de secretaris (0,9 fte), drie beleidsmedewerkers (2,6 fte) en een stafmedewerker (0,8 fte). Voorts zijn hierin de kosten van huur, werkplekken, opleidingen, P&O en overige diensten opgenomen, die worden doorberekend per werkplek respectievelijk op basis van werkelijke kosten. De kosten worden bij wijze van voorschot aan CEA doorberekend, waarbij achteraf, op basis van de werkelijke kosten, een nacalculatie plaatsvindt.

De afrekening van de bureaukosten over 2012 (ad € 48.356) is pas ontvangen na vaststelling van de jaarrekening en afrekening van het te veel ontvangen voorschot met de NBA. In overleg met de NBA is toen besloten dat deze afrekening gecrediteerd zou worden. Deze kosten zijn derhalve (ook) niet in de cijfers over 2012 meegenomen. In de cijfers over 2013 is rekening gehouden met een te verwachten afrekening van de bureaukosten ad € 62.120. Dit betreft een opgave van de NBA en omvat naast de verrekening van de reguliere bureaukosten ook een post in het kader van waardeoverdracht van pensioenen ad € 51.668. Omdat een specificatie van de waardeoverdracht van de pensioenuitvoerder ontbreekt, heeft de NBA nog geen definitieve factuur opgemaakt.

De kosten voor inhuur personeel betreffen de tijdelijke inhuur van een beleidsmedewerker ter vervanging van een vacature. Omdat het de invulling van een reguliere bureaumedewerker betreft, zijn deze kosten onder bureaukosten opgenomen. Per ultimo 2013 is de inhuurconstructie beëindigd, omdat de vacature per 1 november 2013 is ingevuld.

De bureaukosten blijven achter bij de begroting omdat de NBA over 2013 geen BTW meer hoefde door te belasten, terwijl de begroting nog inclusief BTW is. Voorts is de functie van junior beleidsmedewerker die in april 2013 is vrijgekomen pas met ingang van januari 2014 vervuld. De bureaukosten zijn hoger dan 2012 vooral vanwege de eenmalige pensioenlasten. Rekening houdend met de niet in de jaarcijfers verantwoorde afrekening bureaukosten 2012, zijn de kosten in 2013 licht gedaald ten opzichte van 2012. Dat wordt vooral verklaard door lagere personeelskosten in verband met een iets lagere gemiddelde bezetting van het bureau.

(8) Commissiekosten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Vergoeding commissieleden	70.588	85.000	78.455
Reis- en verblijfkosten	<u>4.437</u>	<u>10.000</u>	<u>13.776</u>
Totaal	<u>75.025</u>	<u>95.000</u>	<u>92.231</u>

Betreft honoraria en reis- en onkostenvergoedingen van de commissieleden voor de vergaderingen en andere bijeenkomsten van de CEA.

De commissiekosten zijn lager dan begroot en de werkelijke kosten in 2012 omdat de activiteiten voor het aanwijzen van de AA-opleidingen in ACS-verband over twee jaren (2013 en 2014) worden gespreid. De daling van de reis- en verblijfkosten ten opzichte van vorig jaar wordt verklaard doordat een delegatie van CEA in 2012 een bezoek aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen en ICUC/Curises te Curaçao, welk bezoek toen ook in de begroting was voorzien.

(9) Overige lasten

	1-1-2013 t/m 31-12-2013 €	Begroting 2013 €	1-1-2012 t/m 31-12-2012 €
Advieskosten	15.671	30.000	38.855
Vergoeding subcommissies	8.851	25.000	17.773
Vergaderkosten	2.401	5.000	5.266
Diverse kosten	13.713	12.500	24.900
Totaal	40.636	72.500	86.794

Van de overige lasten zijn, behoudens de diverse kosten, alle kostenposten lager dan begroot en lager dan in 2012. De (juridische) advieskosten zijn lager omdat de commissie in 2013 vrijwel geen nieuwe regelgeving heeft uitgebracht. Voorzichtigheidshalve begroot de commissie jaarlijks een bedrag aan juridische advieskosten omdat het niet efficiënt is om deze expertise op bureau niveau te borgen. Of deze post wordt aangesproken is derhalve afhankelijk van de behoefte aan juridisch advies in een jaar.

De vergoeding voor subcommissies valt lager uit dan begroot omdat de activiteiten voor het aanwijzen van de AA-opleidingen in ACS-verband zijn gespreid over twee jaren (2013-2014). Deze kosten zijn lager dan in 2012 omdat toen ook kosten voor de adviescommissie herziening eindtermen zijn gemaakt.

De vergaderkosten zijn lager dan begroot en in 2012 omdat er minder vergaderingen extern zijn gehouden.

De diverse kosten zijn hoger dan begroot in verband met onvoorziene wervingskosten voor een nieuwe medewerker. De kosten zijn lager dan in 2012, omdat toen hogere kosten voor werving van een nieuwe medewerker zijn gemaakt dan in 2013. Wervingskosten voor nieuwe medewerkers zijn in beginsel geen terugkerende lasten en deze zijn, voor een kleine organisatie als CEA, moeilijk te begroten.

OVERIGE GEGEVENS

Bijlage 1 Overzicht (neven)functies voorzitter en leden CEA

Drs. L.E.H. Vredevoogd, voorzitter

- Senior Advisor Lead program (Leiden Ethnosystems and Development) (Leiden-Indonesië-Kreta-Kenia);

H. Moesbergen AA, lid en plaatsvervangend voorzitter

- Zelfstandig gevestigd als adviseur door middel van B.V., Woerden;
- President-commissaris De Sluis-groep N.V., Woerden;
- Penningmeester van de Stichting L(aat) E(sther) T(ennissen), Woerden (Olympisch kampioene rolstoeltennis);
- Penningmeester Stichting Vrienden van het Kasteel, Woerden;
- Commissaris woningcorporatie Stichting GroenWest, Woerden;
- Bestuurslid Stichting Foundation docdata payments;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Alle@zorg B.V. te Woerden;

Prof.dr. A. de Bos RA, lid

- Partner bij Ernst & Young Accountants LLP;
- Hoogleraar Bedrijfseconomie aan de Erasmus;
- Lid van de redactie 'Goed Bestuur', Inform (vaktechnisch bulletin Ernst & Young) en het Nationaal Commissarissen Onderzoek;
- Lid NBA Subcommissie Assurance;
- Lid van het Overleg Platform Accountantsorganisaties;
- Lid Netherlands Forum for Audit Quality;
- Lid werkgroep Corporate Governance van de Raad voor de Jaarverslaggeving;
- Kerkrentmeester, Protestantse Kerk, Wassenaar;
- Bestuurslid Stichting Compliance, Toezicht- en regelgeving;
- Raad van Toezicht Schooladviesdienst Wassenaar.

Mw. M. Cranendonk RA, lid

- Manager Bureau Vaktechniek Baker Tilly Berk N.V., Utrecht;
- Hoofd stagebureau Baker Tilly Berk N.V., Utrecht;
- 50% aandeelhouder en algemeen directeur van LNW Beheer B.V., Almere.
- NBA Ambassadeur.

Mw. A.M. Janssen AA MFSME, lid

- Manager Compilation bij Ernst & Young Accountants LLP;
- Extern beoordelaar praktijkopleiding AA NOvAA;
- Examinator praktijkopleiding AA NOvAA.

M. Koestering AA, lid

- Zelfstandig gevestigd als adviseur door middel van B.V., Nieuwerkerk aan den IJssel;
- Associate partner door middel van B.V. van de maatschap YKV accountants & adviseurs, Alphen a/d Rijn en Capelle aan den IJssel;
- Aandeelhouder van FMR advies B.V., Nieuw Vennep;
- Aandeelhouder Dutch Blue Tech Group B.V., Nieuwerkerk aan den IJssel;
- Directeur/aandeelhouder Thokoya Vastgoed B.V., Alphen a/d Rijn;
- Docent Hogeschool Rotterdam;
- Examinator praktijkopleiding AA.

Prof.dr. R.G.A. Vergoossen RA, lid

- Partner-aandeelhouder BDO Accountants & Adviseurs en hoofd bureau Vaktechniek;
- Voorzittter stagebestuur BDO Accountants & Adviseurs;
- Hoogleraar International Financial Accounting Maastricht University;
- Hoogleraar Externe Verslaggeving Nyenrode Business Universiteit;
- Voorzitter NBA Overlegplatform Vaktechniek;
- Lid NBA Subcommissie Assurance;
- Lid kernredactie Maandblad voor Accountancy en Bedrijfseconomie;
- Lid redactie AccountancyNieuws.

Bijlage 2 Samenstelling subcommissies

Commissie Onderhoud eindtermen

Prof. J.C.A. Gortemaker RA, voorzitter

Drs. J. Cluitmans (ACS)

Prof.dr. T.L.C.M. Groot (WO)

F. van Luit AA (VAAC)

Mw. prof.dr. G.C.M. Majoor RA (WO)

E. van Asselt AA/RA (ACS)

Mw. drs. L.H. van Daalen-Koo (CEA, tevens secretaris)

T. Schmidt (CEA, secretariële ondersteuning)

Beoordelingscommissie i.h.k.v. aanvragen verklaring van vakbekwaamheid

Prof. J.C.A. Gortemaker RA (hoogleraar accountancy EUR)

J. Buchel (coördinator educatie NIVRA)

Drs. J.G.D. Heij AA (lid Raad voor de Praktijkopleidingen)

Adviescommissie bezwaarschriften

Mr. R.J. Hoekstra (voorzitter)

Prof. W.P. Moleveld (RA-vertegenwoordiger)

H. Geerlofs AA (AA-vertegenwoordiger)

Bijlage 3 Overzicht aangewezen opleidingen per 31 december 2013

CEA wijst overeenkomstig artikel 49, lid, 2 onder b Wab opleidingen aan die het theoretisch deel van de accountantsopleiding geheel of gedeeltelijk verzorgen, met uitzondering van de eindtermen die betrekking hebben op de praktijkstage, voor zover deze opleidingen niet zijn geaccrediteerd overeenkomstig artikel 5a.9 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.

Bekostigde opleidingen		Initieel (bachelor accountancy)	Postinitieel (postbachelor AA)	Professional master Accounting & Auditing
Hogeschool		NVAO accreditatie tot	CEA aanwijzing tot	CEA aanwijzing tot
1	Hogeschool Arnhem/Nijmegen	01-01-15	31-12-14	
2	Avans Hogeschool Breda	01-01-15		
3	Avans+ Breda		31-12-14	
4	Avans Hogeschool Den Bosch	01-01-15		
5	Fontys Hogeschool Eindhoven	31-12-19	31-12-14	
6	Haagse Hogeschool ¹	01-01-15	31-12-14	
7	Hanze Hogeschool Groningen	01-01-15	31-12-14	
8	Hogeschool van Amsterdam (HES/HvA) ²	31-12-14	31-12-14	
9	Hogeschool INHOLLAND Alkmaar	31-12-14		
10	Hogeschool INHOLLAND Diemen	31-12-14	31-12-14	
11	Hogeschool INHOLLAND Rotterdam	31-12-14		
12	Hogeschool INHOLLAND Rotterdam/Paramaribo	17-03-14 ³		
13	Noordelijke Hogeschool Leeuwarden	01-01-15	31-12-14	
14	Hogeschool Rotterdam	01-01-15	31-12-14	
15	Saxion Hogeschool Deventer/Enschede	31-12-19/31-12-19	31-12-14	
16	Hogeschool Utrecht	01-01-15	31-12-14	14-06-15 ⁴
17	Christelijke Hogeschool Windesheim	21-03-19	31-12-14	
18	Hogeschool Zuyd Sittard	01-01-15	31-12-14	
Niet bekostigde opleidingen		Initieel (bachelor accountancy)	Postinitieel (postbachelor AA resp. fase 1 en 2)	Professional master Accounting & Auditing
Hogeschool		NVAO accreditatie tot	CEA aanwijzing	
20	Hogeschool LOI	31-12-17	31-12-16	
21	Markus Verbeek Praehep Nederland	09-09-19	31-12-16	
22	Markus Verbeek Praehep Curaçao	09-09-19	30-06-15	
23	NBA Beroepsopleiding	n.v.t.	31-12-15	
24	NCOI	02-08-16	31-12-16	

¹ De Haagse Hogeschool is m.i.v. studiejaar 2013-2014 met de opleiding gestopt.

² De Hogeschool van Amsterdam (HES/HvA) is m.i.v. studiejaar 2012-2013 met de opleiding gestopt.

³ Hogeschool Inholland heeft per september 2012 haar opleidingen vanuit de locatie Suriname (HIS) overgedragen aan FHR Institute (FHR School of Business). De geaccrediteerde opleidingen in Suriname van Inholland worden de komende jaren afgebouwd tot het moment dat de huidige studenten zijn uitgefaseerd.

⁴ De opleiding werd voorheen gezamenlijk aangeboden door Avans Hogeschool B.V., te Breda, Stichting Fontys, te Eindhoven, Stichting Hogeschool Rotterdam, te Rotterdam en Stichting Hogeschool Utrecht, te Utrecht. Avans, Fontys en Rotterdam hebben zich inmiddels teruggetrokken. Stichting Hogeschool Utrecht verzorgt de opleiding nog tot 14 juni 2015.

Aanwijzingen universitaire accountantsopleidingen per 31 december 2013

Universiteit		Initieel (master) ¹	Postinitieel (postmaster)
		NVAO accreditatie tot	CEA aanwijzing
1	Universiteit van Amsterdam	11-04-2017	Post-Master Accountancy 1-1-2012 t/m 31-12-2017
2	Erasmus Universiteit Rotterdam	28-07-2015	Postinitiële Accountantsopleiding 1-1-2012 t/m 31-12-2017
3	Rijksuniversiteit Groningen	13-02-2017	Postmaster Accountancy Opleiding 1-1-2012 t/m 31-12-2017
4	Maastricht University	31-12-2019	Opleiding tot Registeraccountant 1-1-2012 t/m 31-12-2017
5	Nyenrode School of Accountancy & Controlling	31-12-2019	Postmaster RA-opleiding 1-1-2012 t/m 31-12-2017
6	Tilburg University incl. de Europese variant in samenwerking tussen Universidad de Huelva (Spanje) en Academia de Studii Economice (Roemenië)	13-02-2017	Opleiding tot Registeraccountant 1-1-2012 t/m 31-12-2017
7	Vrije Universiteit	28-04-2017	Postgraduate Accountantsopleiding 1-1-2012 t/m 31-12-2017
8	Samenwerking tussen Vrije Universiteit/Universiteit Maastricht/University of Florida	n.v.t.	International Executive Master of Auditing 19-6-2012 t/m 19-6-2015
Universiteit		Initieel (bachelor en master)	Postinitieel (postmaster)
		CEA aanwijzing	CEA aanwijzing
9	University of Curacao Dr. Moises da Costa Gomez voorheen Universiteit van de Nederlandse Antillen ²	Master of Science in Accounting, afstudeerrichting Accounting & Assurance van 24-2-2009 t/m 23-2-2014, uitsluitend voor de overgangssituatie (zie voetnoot).	Master of Science in Accounting, afstudeerrichting Registeraccountant van 24-2-2009 t/m 23-2-2014, uitsluitend voor de overgangssituatie (zie voetnoot).

¹ De bacheloropleiding is buiten beschouwing gelaten omdat vaak vanuit meerdere bacheloropleidingen in de masteropleiding kan worden ingestroomd.

² Het aanwijzingsbesluit van de CEA ziet uitsluitend op de accountantsopleiding in de overgangssituatie die is ontstaan door het verbreken van de samenwerkingsovereenkomst tussen destijds de UNA en Curises per 1 november 2008. De overgangssituatie betreft alleen studenten die voorafgaande aan de cut-off datum van 1 november 2008 bij Curises waren ingeschreven voor de accountantsopleiding. Curises verzorgde tot 1 november 2008 – in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de UNA de Master of Science Accounting met afstudeerrichting Accounting & Assurance (masterfase) en afstudeerrichting Registeraccountant (postmasterfase).